Kultowe miejsca nurkowe: cenoty Dos Ojos

Typ nurkowania: jaskiniowe

Poziom umiejętności: specjalność nurkowanie jaskiniowe/ nurkowanie w grocie

Lokalizacja: 20°19'28.88" N – 87°23'31.16" W

Trasy nurkowe (rekreacyjne)

Barbie: 515 m

Bat Cave: 312 m

Maksymalna głębokość: 9.1 m

Wielkość system jaskiń: 82 km

Maksymalna głębokość w systemie jaskiń: 119,2 m

Początek eksploracji: 1987

Cenoty

Historia cenotów riwiery Majańskiej, a w tym cenotu Dos Ojos, zaczęła się około 145 milionów lat temu wraz w utworzeniem z wapienia ogromnej platformy, jaką jest półwysep Jukatan w południowej części Meksyku. To co widzimy dzisiaj jest wynikiem przeplatania się okresów zlodowaceń i cofania się lodowca. Gdy woda pokrywająca naszą planetę koncentrowała się w obszarach podbiegunowych, tworząc ogromne

lodowce, poziom morza obniżał się, i poziemne kanały krasowe stawały się pustymi jaskiniami. W tych okresach, woda z opadów przesączała się przez skałę i mieszała z dwutlenkiem węgla, formując potężne podziemne katedry z węglanu wapnia. Te jaskinie powiększały się wraz podniesieniem się poziomu wody. W pewnych obszarach sklepienie jaskiń zapadało się, odsłaniając warstwę wodonośną. To właśnie w ten sposób powstały cenoty, święte miejsca Majów. Dos Ojos (czyli "Dwoje oczu" po hiszpańsku) zawdzięczają swoją nazwę dwóm otworom w skale ponad źródłami, które faktycznie przypominają oczy.

System jaskiń

Dos ojos jest systemem jaskiń, czyli mówiąc innymi słowami – siecią połączonych ze sobą jaskiń, zalanych podziemnych tuneli i cenotów, oferujących nieskończone możliwości nurkowania.

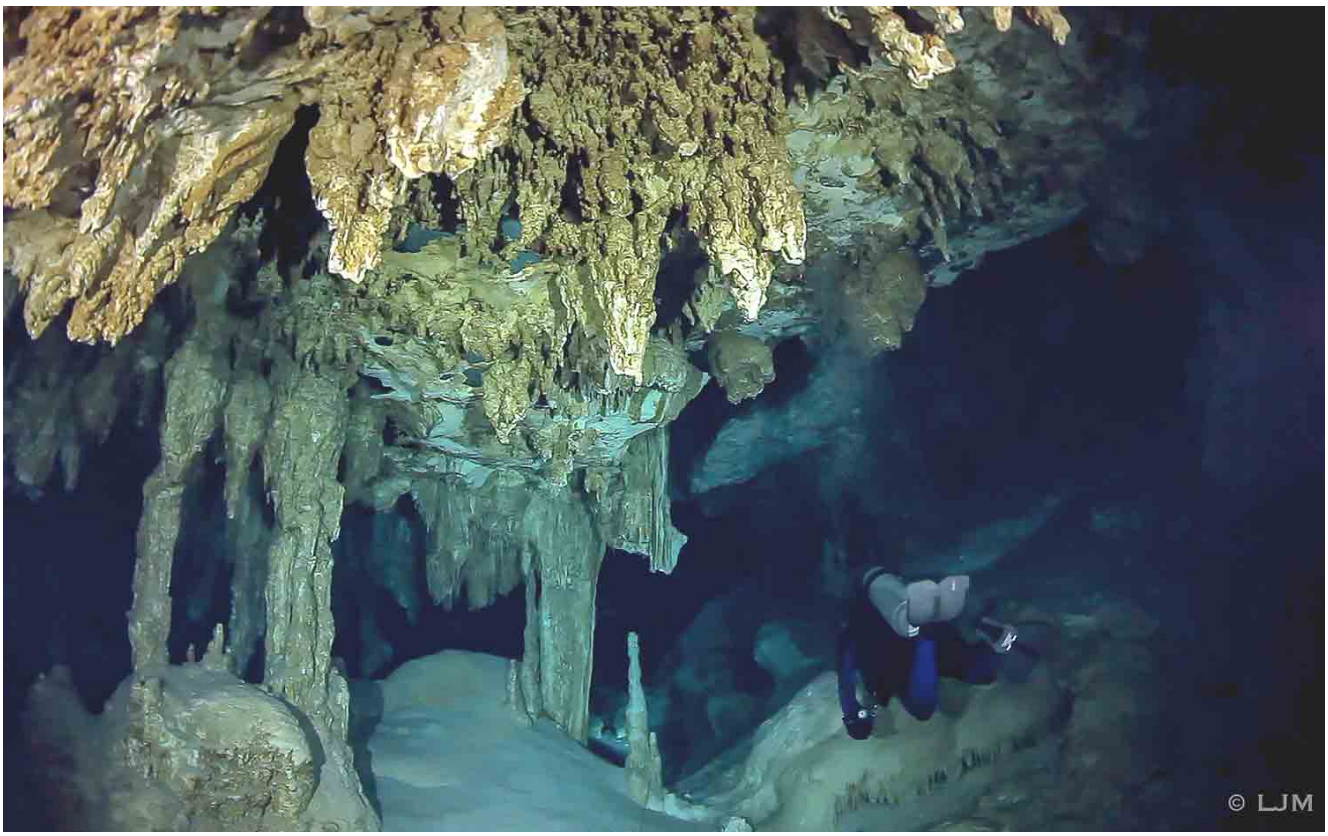

BRIEFING

Miejsce to jest ukryte w lesie. W przeszłości jedyną drogą, jaką można było tam dotrzeć była wąska ścieżka, prowadząca po ostrych skałach. Trzeba było nieść butlę i cały sprzęt na plecach pamiętając o butach, aby chroniły twoje stopy. Teraz do dyspozycji jest duży parking i platforma, dzięki której wejście i wyjście z wody są łatwiejsze i bardziej komfortowe. W Dos Ojos mamy do dyspozycji wiele możliwości nurkowania. Są dwie trasy jaskiniowe, które nie wymagają aktualnego certyfikatu nurkowania technicznego: „Barbie” i „Bat Cave”, które prowadzą do miejsc o takich właśnie nazwach. Doświadczeni i dobrze wyposażeni nurkowie jaskiniowy mogą zagłębić się w 82-kilometrowy system tuneli, jaskiń i innych cenotów.

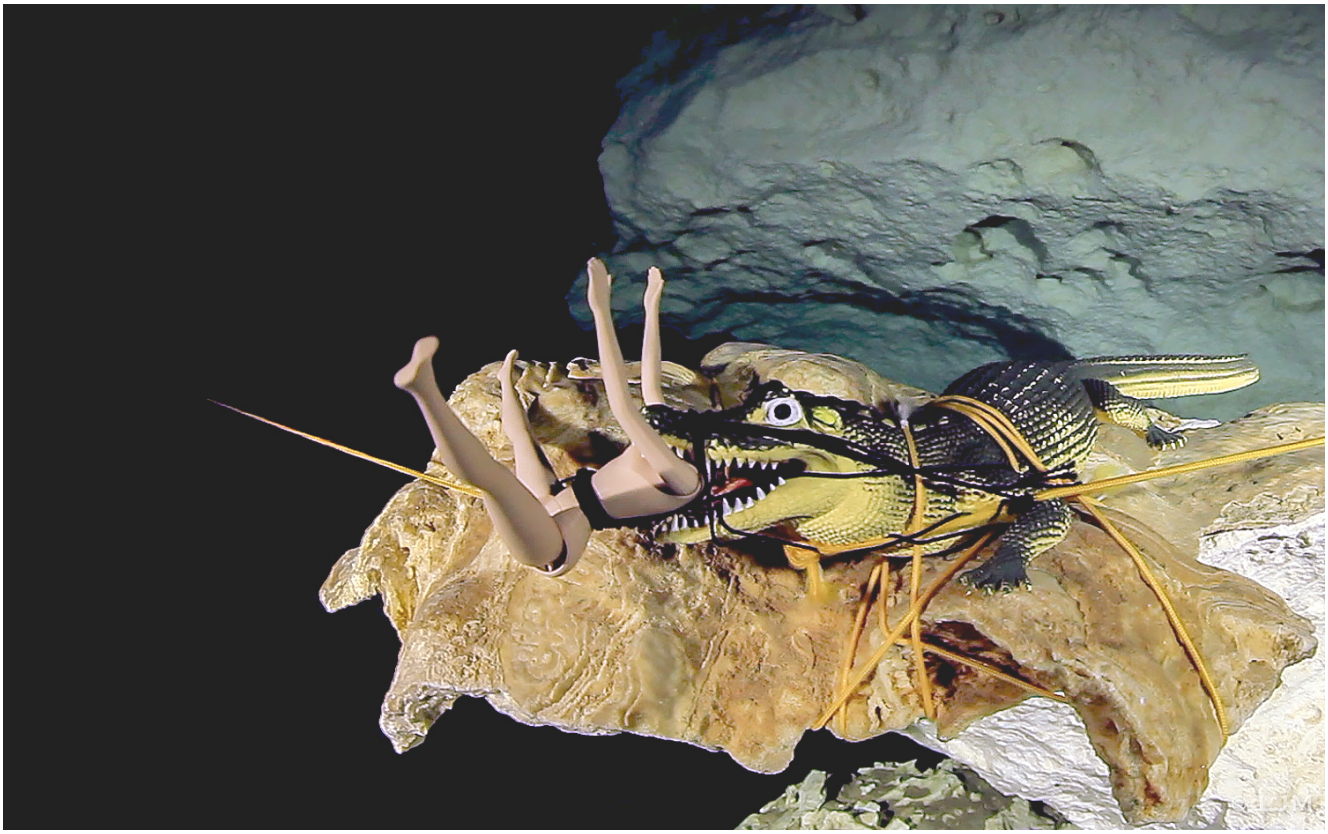

Co czyni to nurkowanie unikalnym?

Dos ojos są bez wątpienia najbardziej znanymi cenotami na świecie. Zapierające dech położenie, łatwość wejścia i różnorodność nurkowania bez wątpienie przyczyniły się do nadania kultowego statusu temu miejscu. Ale najbardziej zasłużony Oskar (a **Dos Ojos** zasłużyły na kilka) należy się za zdjęcia. W krystalicznie czystej wodzie, tak przezroczystej, że czasami może wydawać się że leci się pomiędzy kolumnami i stalagmitami, światło bawi się w chowanego w tunelach i formacjach wapienia wyglądających jak lód. Czasami snop światła spada z otworów w sklepieniu tworząc fantastyczne scenerie. Płynąc z latarkami z ciemnych korytarzach nagle widzimy gigantyczne kolumny, które wyłaniają się jakby z głębokiej przestrzeni. Daje to psychodeliczny efekt, jak okno do innego świata. Ten „fizyczny inny świat" może być z łatwością utrwalany na zadziwiających zdjęciach, a „psychiczny inny świat" daje pole do popisu naszej wyobraźni i nawiązuje do kulturalnych i symbolicznych odniesień od mitu o Minotaurze, aż po muzyke The Doors.

Otoczenie tworzy bardzo delikatne środowisko. Cenot jest pewnego rodzaju muzeum, gdzie artysta spędził miliony lat tworząc swoje dzieło. Jest to dodatkowy powód, by stale kontrolować swoją pływalność i sprzęt. Ryzyko uderzenia butlą w bezcenną formację wapienia w sklepieniu jest bardzo wysokie. To dlatego szereg ekspertów zaleca nurkowanie w konfiguracji bocznej (sidemount) nawet dla nurkowań rekreacyjnych.

Doskonała pływalność, niezależnie od konfiguracji sprzętowej, jest podstawowym warunkiem tego nurkowania. Nurkowie ciągle ryzykują uszkodzenie starożytnych konkrecji skalnych, a także podniesienia z dna osadów, które mogą w kilka chwil zmniejszyć do zera widzialność. Trzeba dobrze wyregulować trym, aby płetwy były wyżej niż głowa. Płynąc na płetwach należy stosować ruch jak do żabki. Lina rozciągnięta w jaskini jest jedynym drogowskazem, który może skierować nurków w stronę wyjścia. Nigdy nie należy tracić jej z oczu, ani kontaktu z nią. Niestety zgubienie się w zamkniętym środowisku jest łatwiejsze, niż się

wydaje.

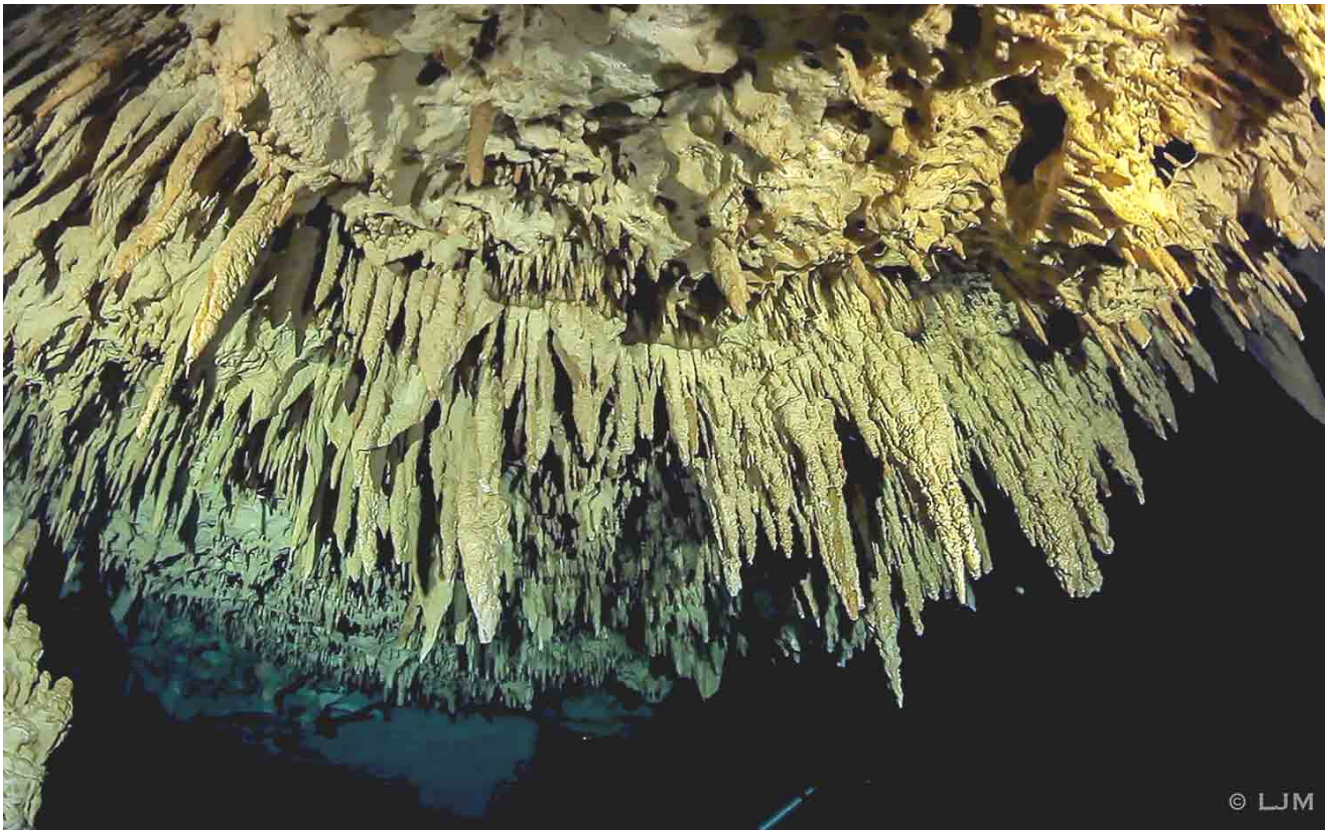

Jeśli chodzi o zaopatrzenie w powietrze, stosuj zasadę jednej trzeciej. Można to przedstawić tak: musisz mieć minimum 140 barów, gdy wpływasz w obszar jaskini i minium 80 barów, gdy niego wypływasz.

UWAGA

• **Zabłądzenie jest drugą przyczyną wypadków śmiertelnych.** Główną przyczyną śmierci w nurkowaniach jaskiniowych jest utrata kontaktu z liną kierunkową. Nigdy nie spuszczaj oka z liny i nigdy nie trać kontaktu z nią, gdy masz ją trzymać.
• **Zaplątanie.** Uważaj na swoje płetwy i sprzęt, ponieważ zaplątanie się w linę jest bardzo powszechne.
• **Klaustrofobia.** Nawet gdy chodzi o szerokie przejścia, osoby, które cierpią na klaustrofobię w łagodnej formie nie powinny decydować się na nurkowanie, które trwa 30-40 minut w otoczeniu skał. Lepiej wybrać nurkowania w otwartym morzu, gdzieś pomiędzy Playa del Carmen i Cozumel, które również dostarczą niezapomnianych wrażeń.
• **Zrezygnuj z nurkowania** jeśli będziesz musiał przekroczyć swój poziom kompetencji lub komfortu, zarówno fizycznego jak i psychologicznego, czy poziom doświadczenia.
• **Nie wypływaj** poza obszar trasy (rekreacyjnej) chyba, że jesteś certyfikowanycm nurkiem jaskiniowym, nawet jeśli twój przewodnik próbuje cię do tego nakłonić.
• **Twój przewodnik** musi być co najmniej certyfikowanym divemasterem i nurkiem jaskiniowym, nurkujący w konfiguracji jaskiniowej.
• **4:1.** Maksymalna ilość nurków na jednego przewodnika to 4.

Grota czy jaskinia?

Nurkowanie w grocie jest uznawane za nurkowanie rekreacyjne, które odbywa się w zasięgu światła naturalnego i gdzie nie ma przeszkód na drodze do powierzchni. Maksymalna odległość od powierzchni (poziomo i pionowo łącznie) nie może przekroczyć 60 metrów (w niektórych organizacjach – 40 metrów). Maksymalna głębokość nie może przekroczyć 20 metrów (30 metrów w niektórych organizacjach). Zazwyczaj konfiguracja sprzętowa jest taka sama, jak w nurkowaniach rekreacyjnych.

Nurkowanie w jaskini. Aby przekroczyć limity nurkowania w grocie należy posiadać certyfikację nurka jaskiniowego, które uznawane jest za nurkowanie techniczne. Konfiguracja sprzętowa drastycznie różni się od konfiguracji rekreacyjnej, zaczynając od długości węży. Dla niektórych nurkowań wymagane może być przeszkolenie w zakresie nurkowania na trimiksie i procedur dekompresyjnych.

Bibliografia i linki

Alert Diver

- Bezpieczeństwo nurkowania: to nie jest wypadek
- Cavern and Cave Diving

Steve Penn Gerrard

- The Cenotes Of The Riviera Maya 2016

Inne strony internetowe:

- http://www.filoariannadive.com/yucatan.html
- http://www.gosidemount.com/Guided_Diving/rules.asp
- http://www.cenotedosojos.com/cenote_info.htm

Zdjęcie: Liquid Jungle Media